

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 marca 2018 r. na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. Inspektorat W.-W. stwierdził, że od 16.07.2018 r. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe A. N. jako pracownika (...) Sp. z o.o. stanowi kwota 2 665,80 zł brutto.

W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy wskazał, iż A. N. od 16.07.2018 r. została zgłoszona do ubezpieczeń jako pracownik (...) Sp. z o.o. Ubezpieczonej przyznano wynagrodzenie w wysokości 17 127,27 zł brutto.

Od 10.10.2018 r. A. N. stała się niezdolna do pracy. Ubezpieczona wystąpiła do ZUS o wypłatę co miesiąc zasiłku od kwoty 17 127,27 zł brutto.

W dniach 28-29.01.2019 r., 04.02.2019 r. ZUS przeprowadził kontrolę płatnika (...) Sp. z o.o. m.in. w zakresie zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń w odniesieniu do A. N.. Postępowanie miało na celu ustalenie czy ubezpieczona faktycznie wykonywała pracę w (...) Sp. z o.o. i czy przyznane jej wynagrodzenie nie zostało zawyżone w celu uzyskiwania przez A. N. wysokich zasiłków.

W konsekwencji powyższego ZUS mimo wątpliwości nie podważył faktu zgłoszenia A. N. jako pracownika (...) Sp. z o.o. jednak uznał, iż przyznane ubezpieczonej wynagrodzenie zostało bezsprzecznie zawyżone w celu uzyskiwania z tego tytułu zasiłków.

Organ rentowy podniósł, iż A. N. od 14.10.2016 r. prowadzi działalność gospodarczą.

W dniu 01.12.2016 r. (...) Sp. z o.o. zawarła z A. N. jako osobą prowadzącą działalność gospodarczą umowę o współpracy. Umowa zawarta została na czas nieokreślony. Jej przedmiotem było świadczenie przez A. N., na rzecz spółki, wszelkich niezbędnych usług w zakresie koordynacji prac związanych z przygotowaniem projektów aranżacji lokali oraz wykonywanie czynności pomocniczych związanych z prawidłową realizacją zlecenia. Za wykonywanie umowy A. N. otrzymywała podstawowe wynagrodzenie w wysokości 4 500,00 zł netto miesięcznie i prowizję w postaci procenta lub jego części od wartości określonego kontraktu. Od 01.12.2016 r. wynagrodzenie podstawowe A. N. wzrosło do 6 500,00 zł netto. Od 01.01.2018 r. został też zmieniony zakres obowiązków. W ramach umowy o współpracy ubezpieczona miała świadczyć czynności polegające na wykonywaniu usług w zakresie zarządzania pracą działu sprzedażowo-marketingowego, wsparcia w zakresie obsługi kontrahentów i klientów. Podstawowa część wynagrodzenia A. N. miała wynosić 8 200,00 zł netto.

Od wypłacanych z tego tytułu pieniędzy (...) Sp. z o.o. nie musiała opłacać składek do ZUS. A. N. jako osoba prowadząca działalność nie deklarowała składek na ubezpieczenia społeczne od faktycznie wypłacanego jej wynagrodzenia. Deklarowała możliwe najniższe składki tj. od kwoty 30% minimalnego wynagrodzenia, czyli w 555,00 zł w 2016 r., 600,00 zł w 2017 r. i 630,00 zł w 2018 r. Z tytułu działalności A. N. nie zgłosiła się i nie wykazywała składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, z którego wypłacane są zasiłki. A. N. jako osoba prowadząca działalność nie otrzymałaby zasiłku. A nawet jeżeli zaczęła by wykazywać składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, to na pewno nie otrzymałaby go od kwoty 17 127,27 zł.

Dodatkowo od 01.11.2018 r. A. N. kończył się 24 miesięczny okres, w którym mogła korzystać z deklarowania tzw. preferencyjnych składek tj. od kwoty 30% minimalnego wynagrodzenia. Od 01.10.2018 r. w ramach działalności najniższa obowiązująca A. N. podstawa wynosiłaby 2 665,80 zł.

W dniu 16.07.2018 r. strony rozwiązały umowę o współpracy i zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony. A. N. zatrudniona została jako dyrektor sprzedaży z wynagrodzeniem 17 127,27 zł brutto. Po niecałych trzech miesiącach A. N. stała się długotrwale niezdolna do pracy i wystąpiła do ZUS o wypłatę co miesiąc zasiłku od 17 127,27 zł.

Z zeznań K. G. (1) (prezesa zarządu spółki) wynika, że celem podpisania umowy o pracę było zatrzymanie A. N. na stałe. Zatrudnienie związane było z rozwojem spółki. W ramach umowy o pracę A. N. wykonywała takie same czynności jak w ramach umowy o współpracę od 01.01.2018 r.

W ocenie ZUS zmiana formy zatrudnienia i przyznanie ubezpieczonej wynagrodzenia w wysokości 17 127,27 zł brutto była jedynie związana z chęcią uzyskiwania zasiłków od tej kwoty.

Na podstawie faktur wystawionych przez A. N. jako osobę prowadzącą działalność wynika, że za okres od 01.01.2018 r. z tego tytułu uzyskiwała przychody w kwotach:

- 10 086,00 zł brutto tj. 8 200,00 zł netto w 02/2018 r.
- 12 339,00 zł brutto tj. 10 031,84 zł netto w 03/2018 r.
- 13 632,00 zł brutto tj. 11 082,67 zł netto w 04/2018 r.
- 20 448,00 zł brutto tj. 16 624,49 zł netto w 05/2018 r.
- 18 285,00 zł brutto tj. 14 866,14 zł netto w 06/2018 r.
- 14 494,00 zł brutto tj. 11 783,52 zł netto w 07/2018 r.
- 17 231,57 zł brutto tj. 14 009,41 zł netto w 08/2018 r.

Wynagrodzenie uzyskiwane przez A. N. jako pracownika od 16.07.2018 r. wynosiło 12 00,00 zł netto (17 127,27 zł brutto). W umowie o pracę nie ma informacji o otrzymywaniu prowizji. Inni pracownicy mają w umowach takie zapisy. A. N. nie otrzymała prowizji przez trzy miesiące swojego zatrudnienia. Przechodząc na umowę o pracę ubezpieczona zrezygnowała więc z wysokich prowizji.

Z kolei dla (...) Sp. z o.o. zmiana formy współpracy wiązała się ze znacznym wzrostem kosztów zatrudnienia. Koszt przyznania pracownikowi wynagrodzenia w kwocie 17 127,27 zł brutto to kwota rzędu 20 634,94 zł miesięcznie razem ze składkami finansowanymi przez pracodawcę (do czasu przekroczenia limitu od którego nie odprowadza się składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe).

Spółka w 2017 r. zanotowała dużą stratę z działalności. Wg prezes zarządu, w 2018 r. płatnik ma mieć pieniądze na koncie, ale podczas kontroli nie przedłożono nic co by to potwierdzało. Nie przedłożono rachunku zysków i strat spółki za 2018 r.

Przyznane A. N. wynagrodzenie jest najwyższym wynagrodzeniem zasadniczym w spółce.

W okresie nieobecności A. N. jej obowiązki miała wykonywać prezes zarządu K. G. (1), która z tego tytułu nie otrzymuje oskładkowanego wynagrodzenia za pracę. Część obowiązków miał też przejąć pracownik otrzymujący wynagrodzenie zasadnicze ponad czterokrotnie niższe niż pensja ubezpieczonej.

Podsumowując, organ rentowy stwierdził, iż ubezpieczona współpracowała z płatnikiem w ramach działalności. Od uzyskiwanych z tego tytułu pieniędzy nie opłacała składek. Deklarowała je od najniższej możliwej kwoty. Nie deklarowała też składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, z którego wypłacane są zasiłki. Od 16.07.2018 r. zmieniona została forma współpracy z działalnością na umowę o pracę. W ramach współpracy i umowy o pracę wykonywane były te same czynności. Ubezpieczonej przyznano najwyższe wynagrodzenie zasadnicze w firmie, a wkrótce po tym stała się ona niezdolna do pracy i wystąpiła do ZUS o wypłatę bardzo wysokiego zasiłku. Zmiana formy

współpracy nie była wcale bardzo korzystna dla ubezpieczonej, bo w umowie o pracę nie miała zagwarantowanego wynagrodzenia prowizyjnego. Z kolei dla pracodawcy zmiana formy współpracy nie była korzystna przez to, że znacząco zwiększały się dla niego koszty zatrudnienia, a w 2017 r. spółka zanotowała dużą stratę. Płatnik nie przedłożył nic co potwierdzałoby jego sytuację finansową za 2018 r.

W ocenie ZUS zmiana formy współpracy miała tylko na celu uzyskanie tytułu, z którego ubezpieczona będzie mogła uzyskać wysoki zasiłek. Zasiłku w takiej kwocie A. N. nie otrzymałaby z tytułu działalności. Ze względów społecznych (by ubezpieczona miała prawo do świadczeń) ZUS pozostawił A. N. w ubezpieczeniach społecznych jako pracownika (...) Sp. z o.o. W ocenie ZUS nie ma jednak podstaw do tego by inne osoby finansowały ubezpieczonej bardzo wysoki zasiłek. To bowiem z wpłacanych przez nich składek byłby finansowany zasiłek. W opisanej sytuacji wynagrodzenie przyznane A. N. bezsprzecznie należy ocenić jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Ubezpieczona przez cały okres współpracy z płatnikiem nie deklarowała składek od kwot, które zarabiała u płatnika Deklarowała je od najniższych możliwych i nie opłacała składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, z którego wypłacane są zasiłki. Zdaniem ZUS podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne A. N. od 16.07.2018 r. powinna stanowić kwota 2 665,80 zł tj. 60% przeciętnego wynagrodzenia. Jest to najniższa kwota, od której osoby prowadzące działalność opłacają składki na ubezpieczenia społeczne. Od tej kwoty ubezpieczona byłaby zobowiązana opłacać składki od 01.11.2018 r. W opisanej sytuacji, jest to kwota sprawiedliwa i nie przekładająca się na świadczenie w kwocie nienależnej.

/ decyzja k. 1-6 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 16 kwietnia 2019 r. złożyła ubezpieczona A. N. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika.

Zaskarżonej decyzji zarzuciła: zaniżenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe w następstwie oparcia rozstrzygnięcia na błędnych ustaleniach w przedmiocie ustalenia faktycznej wykonywania pracy przez odwołującą na rzecz pracodawcy oraz motywów zmian formy współpracy pomiędzy A. N. a pracodawcą. W uzasadnieniu wskazanego stanowiska podniesiono, iż zmiana formy zatrudnienia wynikała z chęci zatrzymania ubezpieczonej, która nie chciała dalej prowadzić działalności lecz nawiązać umowę o pracę. Powyższe z uwagi na przywileje wynikające z zawarcia przedmiotowej umowy było korzystne zarówno dla ubezpieczonej (prawo do urlopu, stałe godziny pracy i nadgodzin, stałe i regularne wynagrodzenie) jak i dla firmy, która otrzymała gwarancję pracy przez zaufanego pracownika, a koszty związane z zatrudnieniem rekompensował fakt utraty przez ubezpieczoną prowizji.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że od dnia 16 lipca 2018 r. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe A. N. jako pracownika (...) Sp. z o.o. stanowi kwota 17.127,2 złotych brutto, a także wypłacenie odwołującej przedmiotowego zasiłku odpowiadającego wskazanym ustaleniom wraz z wszelkimi zaległościami.

/ odwołanie k. 3-5/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

/ odpowiedź na odwołanie k. 8 -9/

Na rozprawie w dniu 24 września 2019 r. poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o wyrównanie zasiłku chorobowego obliczonego od prawidłowej wysokości wynagrodzenia wnioskodawczyni i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik płatnika przyłączył się do stanowiska pełnomocnika wnioskodawczyni i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań.

/protokół rozprawy z 24 września 2019 r. – 00:04:44 – 00:07:03, 01:19:01 – 01:24:12/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. N. posiada wykształcenie wyższe w zakresie ekonomii i architektury. W przebiegu dotychczasowego zatrudnienia współpracowała z firmami w branży architektonicznej i budowlanej.

/bezsporne, dyplom k 53 i w aktach ZUS k nienumerowane, dokumentacja w aktach osobowych 54-59. oraz w aktach ZUS k. nienumerowane, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06/

A. N. od 14.10.2016 r. prowadzi działalność gospodarczą, jej przedmiotem jest działalność w zakresie architektury.

/ wypis z (...) k. nienumerowane w aktach ZUS, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06/

(...) Sp. z o.o. od 13.12.2016 r. prowadzi działalność w zakresie usług budowlano – wykończeniowych, usług projektowych oraz wykonawstwa mebli na wymiar. Udziałowcami spółki są K. G. (2) posiadająca 60 % udziałów pełniąca funkcję Prezesa Zarządu oraz R. S. posiadający 40 % udziałów - wspólnik.

/ wypis z KRS k. nienumerowane w aktach ZUS k. 101 -108, sprawozdanie Zarządu z działalności spółki za 2017 r. k. nienumerowane w aktach ZUS/

W dniu 01.12.2016 r. (...) Sp. z o.o. zawarła z A. N. jako osobą prowadzącą działalność gospodarczą umowę o współpracy. Umowa zawarta została na czas nieokreślony. Jej przedmiotem było świadczenie przez A. N., na rzecz spółki, wszelkich niezbędnych usług w zakresie koordynacji prac związanych z przygotowaniem projektów aranżacji lokali oraz wykonywanie czynności pomocniczych związanych z prawidłową realizacją zlecenia. Za wykonywanie umowy A. N. otrzymywała podstawowe wynagrodzenie w wysokości 4 500,00 zł netto miesięcznie i prowizję w postaci procenta lub jego części od wartości określonego kontraktu. Od 01.12.2016 r. wynagrodzenie podstawowe A. N. wzrosło do 6 500,00 zł netto. Od 01.01.2018 r. został też zmieniony zakres obowiązków. W ramach umowy o współpracy ubezpieczona miała świadczyć czynności polegające na wykonywaniu usług w zakresie zarządzania pracą działu sprzedażowo-marketingowego, wsparcia w zakresie obsługi kontrahentów i klientów. Podstawowa część wynagrodzenia A. N. miała wynosić 8 200,00 zł netto.

/ umowa o współpracę wraz z aneksami k. 37-50 v. nadto w aktach ZUS k. nienumerowane zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06/

Na podstawie faktur wystawionych przez A. N. jako osobę prowadzącą działalność wynika, że za okres od 01.01.2018 r. z tytułu umowy o współpracę uzyskiwała przychody w kwotach:

- 10 086,00 zł brutto tj. 8 200,00 zł netto w 02/2018 r.
- 12 339,00 zł brutto tj. 10 031,84 zł netto w 03/2018 r.
- 13 632,00 zł brutto tj. 11 082,67 zł netto w 04/2018 r.
- 20 448,00 zł brutto tj. 16 624,49 zł netto w 05/2018 r.
- 18 285,00 zł brutto tj. 14 866,14 zł netto w 06/2018 r.
- 14 494,00 zł brutto tj. 11 783,52 zł netto w 07/2018 r.
- 17 231,57 zł brutto tj. 14 009,41 zł netto w 08/2018 r

/ faktury w aktach ZUS k. nienumerowane/

Od wypłacanych z tego tytułu pieniędzy (...) Sp. z o.o. wnioskodawczyni nie opłacała składek do ZUS. A. N. jako osoba prowadząca działalność nie deklarowała składek na ubezpieczenia społeczne od faktycznie wypłacanego jej wynagrodzenia. Deklarowała możliwe najniższe składki tj. od kwoty 30% minimalnego wynagrodzenia, czyli w 555,00 zł w 2016 r., 600,00 zł w 2017 r. i 630,00 zł w 2018 r. Z tytułu działalności A. N. nie zgłosiła się i nie wykazywała składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, z którego wypłacane są zasiłki.

/ bezsporne, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06/

Od 01.11.2018 r. A. N. kończył się 24 miesięczny okres, w którym mogła korzystać z deklarowania tzw. preferencyjnych składek tj. od kwoty 30% minimalnego wynagrodzenia. Od 01.10.2018 r. w ramach działalności najniższa obowiązująca A. N. podstawa wynosiłaby 2 665,80 zł.

/ bezsporne/

W dniu 16.07.2018 r. strony (...) Sp. z o.o. rozwiązały umowę o współpracy.

/ porozumienie stron k. 51 nadto w aktach ZUS k nienumerowane/

Jednocześnie w dniu 16.07.2018 r. (...) Sp. z o.o. zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony. W ramach wskazanej umowy ubezpieczona została zatrudniona na stanowisku dyrektora sprzedaży z obowiązkami analogicznymi jak wynikającymi z umowy o współpracy z dnia 01.01.2018, za wynagrodzeniem 17 127,27 zł brutto.

/ umowa o pracę k. 69-69 v. nadto w aktach ZUS k. nienumerowane/

Wnioskodawczyni była pierwszym pracownikiem płatnika zatrudnionym na stanowisku dyrektora sprzedaży.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06 zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:17:51 – 01:18:53 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:29:06 – 00:50:53/

A. N. od 16.07.2018 r. została zgłoszona do ubezpieczeń jako pracownik (...) Sp. z o.o. Zgłoszenia dokonano w dniu 30.07.2018 r. z naruszeniem 7 dniowego terminu.

/ bezsporne/

Zakres obowiązków A. N. w ramach umowy o pracę był zbliżony do tego jaki obowiązywał wnioskodawczynię w ramach umowy o współpracę. Wnioskodawczyni kontaktowała się z kontrahentami, ustalała i organizowała spotkania z architektami, kontrolowała pracę działu sprzedaży i rekrutowała pracowników tego działu. Z tym że wnioskodawczyni stawiała się codziennie w siedzibie spółki – niekiedy także w soboty - a poprzednio pracowała głównie zdalnie w miejscu zamieszkania, przyjeżdżając w razie potrzeby. Wnioskodawczyni w ramach umowy o pracę miała umocowanie do reprezentowania spółki na zewnątrz.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06 zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:17:51 – 01:18:53, zeznania świadka K. K. protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 00 :50:53 -01:07:50/

Przyznane A. N. wynagrodzenie jest najwyższym wynagrodzeniem zasadniczym w spółce.

/ umowy o pracę k. nienumerowane akt ZUS, zestawienie k. 109/

Płatnik zatrudnił od 1.01.2019 r. na stanowisku Dyrektora działu projektowo – technicznego J. B. za wynagrodzeniem 16 396,03 zł. Wcześniej od 17.07.2017 ww była zatrudniona jako architekt wnętrz za wynagrodzeniem 6 363,66zł brutto, od 29.09.2017 jako główny architekt prowadzący za wynagrodzeniem 7 818,00 zł brutto, od 22.12.2017 jako Dyrektor działu projektowo – technicznego za wynagrodzeniem 9 136,07 zł brutto i od 01.06.2018 za wynagrodzeniem 9 733,34 zł brutto.

/ umowy o pracę k. nienumerowane akt ZUS, zestawienie k. 109 zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:17:51 – 01:18 :53 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:29:06 – 00:50:53 zeznania świadka K. K. protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 00 :50:53 -01:07:50/

Funkcję dyrektora operacyjnego pełnił też p. G. /mąż K. G. (2) – prezesa zarządu płatnika/ jednakże ww. nie miał umowy o pracę i pracował na zasadach współpracy.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:17:51 – 01:18 :53 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:29:06 – 00:50:53/

W okresie zatrudnienia wnioskodawczyni funkcję kierowniczą sprawowała też K. K.. Wyżej wymieniona była zatrudniona u płatnika od 7.05.2018 na umowę o pracę na stanowisku specjalisty ds. administracji za wynagrodzeniem 6 362,40 zł brutto a od 01.08.2018 r. na stanowisku kierownika działu administracji z wynagrodzeniem 7 080,65 zł brutto a od 31.10.2018 r. za wynagrodzeniem 8 515,88 zł brutto. WW otrzymuje prowizję od sprzedaży , która wynosi 0,1% netto od wartości miesięcznej sprzedaży spółki

/ zestawienie k. 109, zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:17:51 – 01:18:53 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:29:06 – 00:50:53, zeznania świadka K. K. protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 00 :50:53 -01:07:50/

Uzgodnione między stronami wynagrodzenie za pracę było faktycznie wnioskodawczyni wypłacane.

/ potwierdzenia przelewów w aktach ZUS k. nienumerowane/

Od 10.10.2018 r. do 31.07.2019 A. N. stała się niezdolna do pracy.

/ bezsporne, dokumentacja medyczna CM Księży Młyn k. 113-116, dokumentacja medyczna CM Medyceusz k. 119-120 Dokumentacja medyczna dr. M C. k. 123, dokumentacja medyczna (...) k.126

W dniu 26 października 2019 r. wykonano wnioskodawczyni zabieg artroskopii kolana.

/ dokumentacja medyczna CM Księży Młyn k. 113-116, dokumentacja medyczna CM Medyceusz k. 119-120 Dokumentacja medyczna dr. M C. k. 123 dokumentacja medyczna (...) k.126 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06/

Na dolegliwości związane urazem kolana wnioskodawczyni cierpiała już wcześniej w związku z wypadkiem w 2009 r. Artroskopię miała wykonaną zarówno w 2009 jak i 2011 r. Z uwagi na problemy z kolanem cały czas pozostaje pod opieką lekarską. Wnioskodawczyni ma przyznaną rentę z tytułu uszczerbku na zdrowiu z ubezpieczenia sprawcy wypadku.

/ dokumentacja medyczna CM Księży Młyn k. 113-116, dokumentacja medyczna CM Medyceusz k. 119-120 Dokumentacja medyczna dr. M C. k. 123 dokumentacja medyczna (...) k.126 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06/

Ubezpieczona wystąpiła do ZUS o wypłatę co miesiąc zasiłku od kwoty 17 127,27 zł brutto.

/ bezsporne/

W okresie nieobecności A. N. jej obowiązki miała wykonywać prezes zarządu K. G. (1), która z tego tytułu nie otrzymuje oskładkowanego wynagrodzenia za pracę. Część obowiązków od stycznia przejął też p. G. nie zatrudniony w oparciu o umowę o pracę, który zarabia ok. 1500 zł miesięcznie.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:17:51 – 01:18 :53 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:29:06 – 00:50:53 zeznania świadka K. K. protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 00 :50:53 -01:07:50/

Spółka zanotowała dużą stratę z działalności. Na dzień 31.12.2017 wyniosła ona - 378.624,91 zł, z kolei na dzień 31.12 2018 r. – 525 765,91 zł

/ rachunek zysków i strat w aktach ZUS k. nienumerowane, rachunek zysków i strat k. 80- 100 /

Spółka bieżące koszty działalności finansuje z wpłat klientów, którzy ci uiszczają w transzach.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:17:51 – 01:18 :53 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:29:06 – 00:50:53/

Wnioskodawczyni nie powróciła do pracy u płatnika po zwolnieniu lekarskim. Stosunek pracy rozwiązano z końcem lipca 2019 r. Wnioskodawczyni uznała, iż z uwagi na stan zdrowia nie jest w stanie tak daleko dojeżdżać do pracy.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06/.

Po zwolnieniu wnioskodawczyni nie powstał żaden inny etat, z tytułu którego płatnik miałby opłacać składki.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:17:51 – 01:18 :53 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:29:06 – 00:50:53/

Wnioskodawczyni nadal prowadzi działalność gospodarczą, współpracuje z firmami na miejscu. Odprowadza składki z tytułu działalności od najniższej podstawy wymiaru.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 24 września 2019 r. 01:12:04 – 01:17:51 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:07:03 - 00:29:06/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w załączonych aktach organu rentowego oraz dokumenty załączone do akt, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także częściowo w oparciu o zeznania świadka K. K., ubezpieczonej A. N. i płatnika K. G. (2).

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd nie dał wiary zeznaniom ww osób w zakresie w jakim wskazywały na konieczność zmiany formy współpracy z umowy o współpracę w ramach, której wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie 8 200,00 zł netto, plus prowizja na umowę o pracę za wynagrodzeniem 17 127,27 zł brutto (12.000,00 zł netto).

Przeciwko prawdziwości zeznaniom wnioskodawczyni, zainteresowanej oraz świadka przemawiają, zdaniem Sądu, ustalone okoliczności faktyczne.

W ocenie Sądu brak było podstaw do zatrudnienia wnioskodawczyni za tak określonym wynagrodzeniem. Sąd nie kwestionuje faktu iż wnioskodawczyni umowę o prace na stanowisku dyrektora sprzedaży realizowała i posiadała ku temu niezbędne umiejętności oraz kwalifikacje, niemniej jednak uznać należy, iż w świetle zasad współzycia społecznego takie ukształtowanie jej wynagrodzenia było nieuprawnione. W ocenie sądu strony działały tylko i wyłącznie celem uzyskania dla wnioskodawczyni tytułu ubezpieczenia gwarantującego odpowiednio wysokie

świadczenia w okresie niezdolności do pracy. Tak określone wynagrodzenie jest nieadekwatne do zarobków innych osób zatrudnionych w spółce oraz do możliwości finansowych spółki.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom wskazanych osób, iż za zatrudnieniem wnioskodawczymi przemawiała osiągnięta przez nią w ramach umowy współpracę sprzedaż, wzrost zakresu jej obowiązków, dynamiczny rozwój płatnika. Twierdzenia te są całkowicie gołosłowne i nie znajdują żadnego oparcia w pozostałym zebranym w sprawie materiale dowodowym.

Podkreślenia wymaga, iż materiał sprawy oceniony logicznie nie wskazuje by praktyka płatnika było nawiązanie umowy o pracę nijako po wypróbowaniu kandydata do pracy w ramach umowy o współpracę i wykazaniem się przez niego odpowiednim poziomem sprzedaży. Znamiennym jest co wynika także z zeznań tych osób, iż umowa o współpracę była zawierana ze współdziałającymi ze spółką osobami niezależnie od dalszych planów współpracy. Znamiennym jest, iż płatnik współdziałał z różnymi podmiotami pełniącymi także funkcje kierownicze na różnych zasadach, z których żadnej nie traktował w sposób preferencyjny. Ponadto nie wykazywano jaki poziom sprzedaży miała rzekomo osiągnąć powódka by nawiązano z nią umowę o pracę. Tym samym nie sposób dojść do przekonania, iż spełnienie tych warunków legło u podstaw jej zatrudnienia za tak określonym wynagrodzeniem.

Dodatkowo podnieść należy, iż zarówno prezes Zarządu spółki jak i osoba obecnie sprawująca funkcje dyrektora sprzedaży p. G., którzy przejęli obowiązki powódki nie są zatrudnieni w oparciu o podstawę, z tytułu której otrzymują oskładkowane wynagrodzenia za pracę. Tym samym taki odmienny charakter zatrudnienia wnioskodawczynie za najwyższym w spółce wynagrodzeniem budzi poważne zastrzeżenia.

W ocenie Sądu zatrudnienie wnioskodawczynie za wynagrodzeniem 12 000 zł netto nie znajdowało uzasadnienia także w nowo powierzonych jej obowiązkach. W istocie powódka miała zacząć się stawiać do pracy codziennie a wcześniej pracowała zdalnie i przyjeżdżała w razie potrzeby lecz to nie tłumaczy tak wysokich zarobków jakie zaoferowano powódce. Obowiązki pozostawały tożsame lecz co najwyżej zmieniała się ich liczba co mogło co najwyżej przemawiać za zatrudnieniem powódki ale nie z przyznaniem jej wysokiego jak na warunki spółki wynagrodzenia, od którego miała być odprowadzana składka na ubezpieczenie chorobowe. Podkreślenia wymaga, iż wbrew zapatrywaniom wnioskodawczynie i zainteresowanej żadna z osób wykonujących funkcje kierownicze u płatnika w spornym okresie nie miała oskładkowanego wynagrodzenia na tym poziomie co powódka. Prezes Zarządu K. G. (3) nie była zatrudniona w spółce. W spółce nie był i nie jest nadal zatrudniony p. G. pełniący pierwotnie funkcje dyrektora operacyjnego a obecnie za powódkę dyrektora sprzedaży tylko i wyłącznie za wynagrodzeniem 1500 zł w formie współpracy. Także zarobki J. B. zatrudnionej na umowę o pracę od 22.12.2017 w charakterze Dyrektora działu projektowo – technicznego, znacząco odbiegały od wynagrodzenia wnioskodawczynie. WW pierwotnie zarabiała 9 136,07 zł brutto a od 01.06.2018 r. tj niemal w tym okresie w którym przyjęto do pracy wnioskodawczynie - 9 733,34 zł brutto. Tym samym otrzymywała wynagrodzenie niewiele przekraczające połowę tego co zaoferowano wnioskodawczynie. Dysproporcja ta jest jeszcze większa przy porównaniu zarobków K. K.. Wyżej wymieniona była zatrudniona u płatnika w ramach umowy o pracę od 01.08.2018 r. na stanowisku kierownika działu administracji z wynagrodzeniem 7 080,65 zł brutto a od 31.10.2018 r. za wynagrodzeniem 8 515,88 zł brutto, z zachowaniem prowizji 0,1% netto od wartości miesięcznej sprzedaży spółki. W konsekwencji nie sposób dojść do przekonania iż zarobki stanowiące podstawę wymiaru składek osób zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych u pozwanego były porównywalne – ukształtowane na podobnym poziomie.

W ocenie Sądu niewiarygodnymi są też zeznania złożone w procesie a wskazujące na dynamiczny rozwój płatnika. W istocie z przedłożonego w procesie zestawienia wynika, iż w spółce wzrastało zatrudnienie jednakże brak dowodów na to, że wynikało to ze wzrostu kontraktów i potrzeb z tym zwianych, nadto miało uzasadnienie w sytuacji finansowej firmy. Wskazać należy, iż płatnik zarówno w roku 2017 i 2018 r. wykazał, co bezsporne, znaczną stratę. W toku postępowania nie podnoszono żadnych racjonalnych argumentów usprawiedliwiających zatrudnianie kolejnych pracowników w oparciu o wysokie wynagrodzenia i nie przedstawiono realnych źródeł finansowania tego stanu rzeczy. Nie wykazano też, iż płatnik nie mógłby prowadzić działalności przy innej strukturze zatrudnienia. Tym samym i z uwagi na te okoliczności przyznanie wysokiego wynagrodzenia powódce musi zostać podważone.

Ubezpieczona wywodziła, że przy działalności podobne dochody co z tytułu zatrudnienia wnioskodawczyni miała osiągać w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, a koszty związane z jej zatrudnieniem w oparciu o umowę o pracę miała pracodawcy rekompensować utratą przez nią prawa do prowizji. Mając to na uwadze wskazała, że należy, iż wynagrodzenie w ramach wykonywanej działalności gospodarczej wynosiło od 10 086,00 zł brutto do 20 448,00 zł brutto wraz z prowizją a wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę brutto 17 127,27 zł a zatem żadnej rekompensaty kosztów zatrudnienia poprzez utratę prowizji nie było. Ponadto nie należy tracić z pola widzenia, iż od zarobków osiągniętych w ramach współpracy była odprowadzana składka od preferencyjnej podstawy, a na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe składka nie była w ogóle odprowadzana i w związku z tym w razie choroby powódka nie miała zagwarantowanych żadnych świadczeń. W konsekwencji tylko uzyskanie pracowniczego tytułu ubezpieczenia z wysoką podstawą wymiaru w razie choroby powalaloby wnioskodawczyni na uzyskanie zasiłku chorobowego w wysokości, która nie odbiegłaby zasadniczo od dotychczas uzyskiwanych dochodów. Przy tym, Sąd miał na uwadze, że nie jest niezgodne z prawem stworzenie tytułu ubezpieczenia jeśli praca jak w rozpoznawanym przypadku faktycznie była wykonywana. Niemniej jednak to samo w sobie nie wyklucza stwierdzenia i w okolicznościach sprawy wynagrodzenie za pracę było rażąco zawyżone.

Należy wskazać nadto, że ubezpieczona w związku wypadkiem jakiego doznała leczy dolegliwości kolana od 2009 r. W związku z doznany urazem ma przyznane prawo do renty z tytułu uszczerbku na zdrowiu z ubezpieczenia sprawy wypadku. Tym samym musiała mieć świadomość iż schorzenia z jakimi się zmagają mogą powodować u niej długotrwałą niezdolność do pracy. Jednocześnie wnioskodawczyni prowadząc działalność gospodarczą nie zadbała o zabezpieczenie swych interesów w przypadku takiej ewentualności nie opłacając składek na ubezpieczenie chorobowe. Tytuł ubezpieczenia i to z uwzględnieniem wysokiej podstawy wymiaru powstał na krótko przed kolejnym zabiegiem artroskopii. We wskazanych okolicznościach nieprzekonującymi są wyjaśnienia powódki, iż nie spodziewała się takich konsekwencji zdrowotnych a nawiązanie stosunku pracy na opisanych warunkach nie miało z tym nic wspólnego. Zaznaczyć również należy, iż stosunek pracy wnioskodawczyni został rozwiązany wraz z upływem okresu niezdolności do pracy, a wnioskodawczyni w chwili utrzymuje się z prowadzonej działalności od której odprowadza składki od najniższej podstawy wymiaru.

Sąd na podstawie art. 217 § 3 kpc oddalił wniosek pełnomocnika powódki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego zakresu ekonomii lub specjalisty ds. zasobów ludzkich HR na okoliczność ustalenia jakie jest średnie wynagrodzenie pracownika zajmującego stanowisko i wykonującego pracę tożsamą z pracą powódki ze wskazaniem zakresu terytorialnego (...) W. oraz całej Polski a w konsekwencji na okoliczność ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne rentowe chorobowe i wypadkowe odwołującej, jako zmierzający wyłącznie do przedłużenia postępowania w sprawie. Kluczowym dla rozstrzygnięcia było bowiem nie ustalenie jakie są przeciętne zarobki na stanowisku zajmowanym przez powódkę, ale czy ukształtowanie jej wynagrodzenia w okolicznościach sprawy przy uwzględnieniu jej sytuacji osobistej oraz kondycji finansowej płatnika oraz struktury zatrudnienia i związanych z nią zarobków, nie stanowiło nadużycia i było zgodne z zasadami współzycia społecznego. Materiał gromadzony w sprawie był zaś wystarczający dla ustalenia tych okoliczności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art.12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 300) pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i ubezpieczeniu wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. Nr 159) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Na mocy art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3. (art. 20 ust. 1 powołanej ustawy).

Zgodnie z definicją ustawową sformułowaną w art. 4 pkt 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przychód oznacza przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy.

Stosownie do treści art. 12 ust.1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 361 z późn. zm.) za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Natomiast według § 2 ust. 6 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 78, poz.465 z późn. zm.) dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, zwanym dalej "raportem korygującym", oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, zwanej dalej "deklaracją korygującą", uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy.

W myśl art. 36 ust. 1 wspomnianej ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Jeżeli zaś niezdolność do pracy powstała przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie za pełne miesiące kalendarzowe ubezpieczenia (ust. 2).

Natomiast zgodnie z art. 40 w/w ustawy w razie zmiany umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, polegającej na zmianie wymiaru czasu pracy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie ustalone dla nowego wymiaru czasu pracy, jeżeli zmiana ta nastąpiła w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy, lub w miesiącach, o których mowa w art. 36.

Bezspornym jest między stronami, iż ubezpieczona A. N. podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 16.07.2018 r. jako pracownik u płatnika składek.

W przedmiotowej sprawie spór pomiędzy stronami dotyczył wysokości miesięcznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia od dnia 16.07.2018 r.

Zdaniem Sądu zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zmieniająca podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne odwołującej od wskazanej daty jest prawidłowa.

W toku postępowania skarżąca podnosiła, iż miesięczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczyni w spornym okresie stanowiła kwota 17 127,27 zł brutto tj kwota wynagrodzenia za pracę ustalona w ramach nowo zawartej umowy o pracę z płatnikiem w miejsce umowy o współpracę. Natomiast organ rentowy wywodził, iż ubezpieczona przez cały okres współpracy z płatnikiem nie deklarowała składek od kwot, które zarabiała u płatnika. Deklarowała je od najniższych możliwych i nie opłacała składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, z którego wypłacane są zasiłki. Zdaniem ZUS podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne A. N. od 16.07.2018 r. powinna stanowić kwota 2 665,80 zł tj. 60% przeciętnego wynagrodzenia. Jest to najniższa kwota, od której osoby prowadzące działalność opłacają składki na ubezpieczenia społeczne. Od tej kwoty ubezpieczona byłaby zobowiązana opłacać składki od 01.11.2018 r. W opisanej sytuacji, jest to kwota sprawiedliwa i nie przekładająca się na świadczenie w kwocie nienależnej.

Należy podkreślić, iż Sąd Okręgowy podziela stanowisko organu rentowego, dotyczące oceny ukształtowania wysokości wynagrodzenia za pracę wnioskodawczyni i wskazań, że ustalenie warunków zatrudnienia miało głównie na celu uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a tym samym doszło do naruszenia zasad współżycia społecznego.

Tym samym należało przyjąć, że decyzja organu rentowego odpowiada prawu.

Podkreślić przy tym trzeba, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają tak kształtować elementy stosunku pracy, jaka jest wola stron. Jednakże przestaje powyższa kwestia być tylko sprawą stron nawiązujących stosunek pracy, gdy po uregulowaniu składek przerzuca się ciężar wypłaty świadczeń na fundusz dysponujący publicznymi pieniędzmi, którymi zarządza Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W tym miejscu stwierdzić należy, że ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę może być w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne jako dokonane z naruszeniem zasad współżycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu - art. 58 § 3 k.c. w związku z art. 300 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005 roku sygn. akt III UK 89/05, OSNP 2006/11-12/192, LEX nr 182780, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 roku, II UK 16/05, opubl. OSNP 2006/11-12/191, LEX nr 182776, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 roku, III UK 7/09, LEX nr 509047).

Kwestią sporną w sprawie pozostawało zatem, czy zachodziły przesłanki do ustalenia, że ubezpieczona powinna być objęta ubezpieczeniem społecznym z podstawą wymiaru składek od jakiej płatnik rozliczył składki, czy też jak chciał tego organ rentowy – podstawa wymiaru składek powinna zostać obniżona do wysokości 2 665,80 zł. Należało zatem ustalić, czy postanowienia umowy o pracę z dnia 16.07.2018 r. w zakresie ustalenia wysokości należnego powódce wynagrodzenia były sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, tym samym czy były nieważne (art. 58 § 2 k.c.).

Zastosowanie art. 58 k.c. pozwala na uściślenie, że postanowienia umowy o pracę sprzeczne z ustawą albo mające na celu jej obejście są nieważne, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, a sprzeczne z zasadami współżycia społecznego - nieważne bezwzględnie.

Należy zwrócić uwagę, iż sprzeczny z zasadami współżycia społecznego może być także niegodziwy cel umowy o pracę, polegający na ustaleniu nadmiernej wysokości wynagrodzenia (rażąco wygórowanego), aby otrzymywać zawyżone świadczenia z ubezpieczeń społecznych kosztem innych ubezpieczonych. Co prawda w tezie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. (II UK 320/04, OSNP 2006 nr 7-8, poz. 122) przyjęto, że „cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą (art. 58 § 1 k.c.)”, a w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r. (II UK 141/04, OSNP 2005 Nr 15, poz. 235) stwierdzono, iż „stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można

przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)”, to - pomijając, że rozstrzygnięcia te zapadły w odmiennych niż oceniany stanach faktycznych - trzeba zauważyć, że dotyczą one kwalifikowania opisanych zachowań w aspekcie ich zgodności z prawem, nie rozważając czy nie naruszają one zasad współzycia społecznego. Zgodnie bowiem z art. 58 § 2 k.c. nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego, wyrażająca się m.in. poprzez ustanowienie rażąco wygórowanego, a zatem niegodziwego wynagrodzenia. Tym samym, uzasadnionym jest twierdzenie, iż ustanowienie w umowie o pracę nadmiernie wysokich wynagrodzeń może być sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, bowiem fakt, że cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, nie może oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawieraniu umów o pracę na stosunkowo krótki okres przed zajściem zdarzenia generującego uprawnienie do świadczenia z ubezpieczenia społecznego lub ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania przez osobę ubezpieczoną naliczonych od takiej podstawy świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Na uwagę zasługuje także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 czerwca 2016 r., III AUa 31/16, zgodnie z którym możliwość ingerowania w wysokość wynagrodzenia określonego autonomicznie przez strony stosunku pracy jest ograniczona tylko do wyjątkowej sytuacji i badana pod kątem rażącego naruszenia prawa w aspekcie pozorności postanowień takiej umowy albo jej oczywistej sprzeczności z zasadami współzycia społecznego. Dokonując tej oceny należy brać pod uwagę, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy. Ocena godziwości wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza - co ma istotne znaczenie przy rozstrzygnięciu przedstawionego zagadnienia - rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (legalis nr 1482526). Wzorzec godziwego wynagrodzenia (art. 13 i art. 78 § 1 KP), który czyni zadość ekwiwalentności zarobków do rodzaju i charakteru świadczonej pracy oraz posiadanych przez pracownika kwalifikacji zawodowych, będzie uwzględniał również takie czynniki, jak zakres obowiązków i odpowiedzialności, staż pracy na danym stanowisku oraz poziom płac u danego pracodawcy. Oceniając godziwość wynagrodzenia należy mieć także na uwadze okoliczności towarzyszące nawiązaniu stosunku pracy i motywy działania stron. /wyrok SA Kraków z dnia 07-12-2017 III AUa 722/16 L..

W ocenie Sądu Okręgowego na gruncie rozpoznawanej sprawy brak podstaw do uznania iż ustalone między stronami wynagrodzenie za pracę w wysokości 17 127,27 zł brutto ustanowione w umowie o pracę z dnia 16.07.2018 r. w okolicznościach sprawy nie było nadmiernie wysokie. Podnieść należy, iż suma wynagrodzenia przyznana powódce przez płatnika nie znajdowała odzwierciedlenia w zakresie powierzonych jej obowiązków, uzasadnienia w przyjętej strukturze i polityce zatrudnienia a także sytuacji finansowej spółki.

Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń zakres powierzonych powódce obowiązków na stanowisku dyrektora sprzedaży zasadniczo nie różnił się od tego jaki realizowała w ramach umowy o współpracę na tym samym stanowisku. Powódka co prawda zaczęła się pojawiać w biurze codziennie i przestała pracować zdalnie, niemniej jednak tylko i wyłącznie zmiana organizacji sposobu pracy i jej ilości przy niezmiennych obowiązkach nie może tłumaczyć znacznego wzrostu co należy podkreślić oskładkowanego wynagrodzenia. Wnioskodawczyni w ramach dotychczasowej współpracy otrzymywała od płatnika kwoty od 10 086,00 zł brutto do 20 448,00 zł brutto (wynagrodzenie podstawowe plus prowizja) niemniej jednak co znamienne wskazane kwoty nie miały żadnego przełożenia na opłacane składki opłacane od preferencyjnej podstawy ani na zabezpieczenie na wypadek choroby, gdyż wnioskodawczyni nie opłacała składek na ubezpieczenie chorobowe. Tym samym przyznanie ubezpieczonej kwoty 17 127,27 brutto stanowiło rażącą zmianę tego stanu rzeczy przy praktycznie jednoczesnym braku zmiany wykonywanej pracy, jaką przy braku takiego zabezpieczenia na wypadek choroby powódka dla tego samego płatnika dotychczas świadczyła. Dodatkowo przy tak faktycznie ukształtowanych zarobkach utrata prowizji nie rekompensowała zwiększonych kosztów pracy wynikających z umowy o pracę.

Znamiennym jest też, iż żadna z zatrudnionych przez płatnika osób na stanowiskach kierowniczych w spornym okresie tj w połowie roku 2018 nie zarabiała tyle co powódka. Wynagrodzenie tych osób wynosiło niewiele ponad połowę tego co zaoferowano powódce. Zarobki osiągnane przez ubezpieczoną były najwyższymi w spółce, a ich dysproporcja w

porównaniu z pozostałymi, karze ocenić je jako rażąco wygórowane. Podkreślić należy też iż osoby zajmujące kluczowe stanowiska w firmie płatnika tj prezes jego zarządu i dyrektor operacyjny w ogóle nie otrzymywali z tytułu pracy na rzecz spółki oskładkowanego wynagrodzenia. Tym samym zatrudnienie powódki generujące wysokie koszty pracy przy polityce zatrudnienia w ramach umów o współpracę osób kluczowo ze spółką zwianych prowadzi do uznania, że strony postanowiły zmienić warunki zatrudnienia wyłącznie w celu umożliwienia ubezpieczonej skorzystanie z wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego bez konieczności długotrwałego ponoszenia związanych z tym kosztów z tytułu składek.

Podkreślić należy nadto, iż w ocenie Sądu płatnika nie było stać na zatrudnienie ubezpieczonej za takim właśnie wynagrodzeniem. Spółka pomimo wysokich obrotów osiadała znaczne straty. Nadto w okresie niezdolności do pracy wnioskodawczyni i po rozwianiu z nią stosunku pracy nie zdecydowała się zatrudnić żadnej osoby na jej zastępstwo oferując jej etat w ramach umowy o pracę. Obowiązki wnioskodawczyni zostały rozdzielone pomiędzy osoby które oskładkowanych dochodów nie osiągają. Ponadto wynagrodzenie obecnego dyrektora sprzedaży - dotychczasowego dyrektora operacyjnego w oparciu o umowę o współpracę w świetle zeznań złożonych w procesie wynosi jedynie 1500 zł. Mając to na uwadze Sąd doszedł do przekonania iż zarobki powódki ukształtowano z naruszeniem zasad współzycia społecznego celem osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu.

Przez zasady współzycia społecznego należy rozumieć podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania. Po stronie odwołującej i płatnika istniał zamiar nadużycia świadczeń przysługujących z ubezpieczenia. Wnioskodawczyni zawierając umowę o pracę z tak ukształtowaną podstawą wymiaru była świadoma schorzeń na jakie cierpi i skutków jakie mogą powodować. Zgłoszenie do ubezpieczenia chorobowego dotyczyło zamierzonego krótkotrwałego wykonywania umowy o pracę za wysokim wynagrodzeniem. Zadeklarowana wysokość umówionego wynagrodzenia za pracę pozostawała więc w opozycji z regułami uczciwości. Ustalona przez strony stosunku pracy wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie miała też żadnego racjonalnego i ekonomicznego uzasadnienia. Wynagrodzenie to nie spełniało kryterium „godziwości” i nie było adekwatne i w pełni ekwiwalentne do wagi i zakresu powierzonych jej obowiązków służbowych w ramach umowy o pracę, a tym samym pozostawało w konflikcie z zasadami współzycia społecznego. Stosowne postanowienia umowne w tej materii należało zatem uznać za nieważne, jako dokonane z naruszeniem zasad współzycia społecznego, (art. 58 § 3 KC w zw. z art. 300 KP).

Ponadto wskazać należy i po ustaniu okresu niezdolności do pracy wnioskodawczyni nie kontynuowała zatrudnienia a w ramach prowadzonej działalności ubezpieczyła się od najniższej możliwej podstawy wymiaru. Tym samym uznanie przez organ rentowy, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne A. N. od 16.07.2018 r. powinna stanowić kwota 2 665,80 zł tj. 60% przeciętnego wynagrodzenia, tj. najniższa kwota, od której osoby prowadzące działalność opłacają składki na ubezpieczenia społeczne, od której ubezpieczona byłaby zobowiązana opłacać składki od 01.11.2018 r. było ze wszechmiar prawidłowe.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie (...) § 1 k. p. c. Sąd Okręgowy w punkcie pierwszym wyroku oddalił odwołanie wnioskodawczyni jako bezzasadne.

W przedmiocie zaś wniosku A. N. o wyrównanie zasiłku chorobowego za okres od dnia 12 listopada 2018 r. Sąd przekazał go Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. do rozpoznania z uwagi na czasową niedopuszczalność drogi sądowej, albowiem organ rentowy w tym zakresie nie zajął żadnego stanowiska – nie wydał decyzji.

Zgodnie z dyspozycją art. 476 §2 k.p.c. w związku z art. 2 k.p.c. przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych dotyczących ubezpieczenia społecznego i kategorii spraw wymienionych w pkt 1-5 § 2 art. 476 k.p.c.

W konsekwencji powyższego sąd odwoławczy rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych bezwzględnie związany jest zakresem decyzji organu rentowego. Oznacza to, że treść decyzji wyznacza zakres i przedmiot

rozpoznania sądowego, w którym sąd rozstrzyga o zasadności wniosku w granicach przedmiotu zaskarżonej decyzji. Sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala ab initio prawa do świadczeń i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem lub wysokością świadczenia objętego decyzją, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do zaskarżonej decyzji. Przed sądem wnioskodawca może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Z tego względu odwołanie wnoszone od decyzji organu ubezpieczeń społecznych nie ma charakteru samodzielnego żądania, a jeżeli takie zostanie zgłoszone, sąd nie może go rozpoznać. I tak w wyroku z dnia 9 września 2010 roku wydanym w sprawie II UK 84/10 (opubl: L.) Sąd Najwyższy wskazał, że przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a między stronami spornych; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Oznacza to więc, że spór sądowy w konsekwencji odwołania od decyzji ogranicza się do okoliczności w niej uwzględnionych, ale tylko tych, które są sporne między stronami. A contrario, okoliczności niesporne między stronami jak i sporne lecz nie uwzględnione w decyzji pozostają poza granicami tego postępowania sądowego. Powyższe wynika wprost z charakteru postępowania sądowego z zakresu ubezpieczeń społecznych, które ma charakter rozpoznawczy i kontrolny. Tym samym bezwzględnie postępowanie sprowadza się do oceny zasadności rozstrzygnięcia dokonanego przez organ rentowy w zakresie wyznaczonym przez treść zaskarżonej decyzji. (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 roku, II UZ 51/99 OSNP 2000/15/601; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2011 roku, w sprawie o sygn. akt II UZ 1/11, LEX; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 roku, w sprawie o sygn. akt II UK 275/1111 LEX oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 stycznia 2013 roku, w sprawie o sygn. akt III AUa 940/12, LEX).

Na obecnym etapie postępowania, wobec braku decyzji organu rentowego w zakresie roszczenia wnioskodawczyni o wyrównanie zasiłku chorobowego za okres od dnia 12 listopada 2018 r., zachodzi więc czasowa niedopuszczalność drogi sądowej, a właściwym do rozpoznania roszczeń pozostaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, od decyzji którego będzie przysługiwać wnioskodawczyni prawo wniesienia odwołania do Sądu zgodnie z powołanymi przepisami.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 464 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 2 sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 §1 i §3 k.p.c., zgodnie z treścią którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym koszty wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika.

Organ rentowy wygrał sprawę w całości, stąd Sąd obciążył wnioskodawczynię obowiązkiem zwrotu poniesionych przez organ rentowy kosztów zastępstwa radcowskiego, ustalając wysokość należności w oparciu o przepis §9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz.265)

J.L.